

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0519U000567

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 05-07-2019

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Груба Таміла Леонідівна

2. Gruba Tamila L.

Кваліфікація: к. пед. н., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 13.00.02

Назва наукової спеціальності: Теорія і методика навчання (з галузей знань)

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 03-07-2019

Спеціальність за освітою: Українська мова та література, іноземна мова.

Місце роботи здобувача: ПВНЗ "Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука"

Код за ЄДРПОУ: 24171048

Місцезнаходження: вул. Степана Дем'янчука, 4, м. Рівне, Рівненський р-н., Рівненська обл., 33027, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.133.05

Повне найменування юридичної особи: Київський університет імені Бориса Грінченка

Код за ЄДРПОУ: 02136554

Місцезнаходження: вул. Бульварно-Кудрявська 18/2, м. Київ, Київ, 04053, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: ПВНЗ "Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука"

Код за ЄДРПОУ: 24171048

Місцезнаходження: вул. Степана Дем'янчука, 4, м. Рівне, Рівненський р-н., Рівненська обл., 33027, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 14.37.09

Тема дисертації:

1. Методика формування мовної особистості старшокласника на уроках української мови (профільний рівень).
2. The methodology for forming linguistic personality of senior pupils at Ukrainian lessons (specialization level).

Реферат:

1. У дослідженні узагальнено вагомні теоретичні й прикладні досягнення української та світової лінгводидактики, філософії, психології, психолінгвістики з проблеми формування мовної особистості учнів старших класів. У роботі подано авторську методику навчання, яка охоплює форми організації навчання (стандартні й нестандартні уроки), методи, засоби професійно орієнтованого навчання; з'ясовано сутність і змістові характеристики таких лінгводидактичних термінів, як «мовна особистість учня профільної школи», «освітній простір учня профільних класів», «комунікативно-жанровий підхід», які супроводжено авторськими дефініціями; уточнено сутність базових понять дослідження: «особистість у гуманістичній парадигмі», «компетентнісно орієнтований урок української мови»; виокремлено теоретичні концепти компетентнісного підходу до навчання української мови в профільній школі; визначено й описано

характерологічні особливості мовної особистості учня профільних класів, мотиви й цінності цього міждисциплінарного феномена; з'ясовано психологічні чинники й лінгводидактичні засади формування мовної особистості учнів старшої школи на уроках української мови (профільний рівень); розкрито лінгводидактичний потенціал самостійної роботи, технологій формування мовної особистості учнів старших класів на уроках української мови. За результатами експериментально-дослідного навчання підтверджено ефективність запропонованої методики формування мовної особистості старшокласників на уроках української мови (профільний рівень). Ключові слова: мовна особистість учня профільної школи, освітній простір, комунікативно-жанровий підхід, особистість у гуманістичній парадигмі, теоретичні концепти компетентнісного підходу до навчання української мови в профільній школі; мотиви та цінності мовної особистості, технології навчання української мови в профільних класах, самостійна робота учнів старших класів.

2. In the research, substantive theoretical and applied achievements of Ukrainian and foreign Linguodidactics, Philosophy, Psychology and Psycholinguistics on the issue of forming a linguistic personality of senior pupils is generalized. Competence-based, communicative-and-activity, student-based and text-centered approaches are deemed to be the linguodidactic foundations for forming a linguistic personality of a senior pupil at Ukrainian lessons (specialization level). A distinguished communicative-and-genre approach is construed as a linguodidactic approach within a framework of the basic communicative-and-activity one, which envisages language acquisition from the perspective of speech genres, acquiring communicatively significant genres systematically, focusing one's attention on content-and-compositional, linguostylistical peculiarities of genres in their interconnection, forming one's own utterances of different genres appropriate to the communicative situations, thus reflecting an important aspect of forming subject and key communicative competences. It is substantiated, that forming the students' creative interest and enhancing the efficiency of the educational process is enabled by the complex implementation of forms, methods and instruments of teaching subjected to the educational and developmental goal of the lesson and aims at forming linguistic personalities of pupils. It is proved, that the content peculiarities of the autonomous work in Ukrainian of the learners of specialized classes as a form of cognitive activities and one of the prerequisites for forming a linguistic personality and both subject and key competences of the learners of specialized classes is its integration into the arrangement, but for the linguistic competence, specialization of the respective tasks. The results of the experimental-and-research study prove the efficiency of the presented methodology for forming a linguistic personality of a senior pupil at Ukrainian lessons (specialization level). Key words: linguistic personality of a pupil of a specialized school; educational environment, communicative-and genre approach, personality in a humanistic paradigm, theoretical concepts of the competence-based approach to teaching Ukrainian at specialized schools, motives and values of a linguistic personality, technologies for teaching Ukrainian at specialized classes, autonomous work of senior pupils. .

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мацько Любов Іванівна
2. Matsko Liubov I.

Кваліфікація: д. філол. н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мацько Любов Іванівна
2. Matsko Liubov I.

Кваліфікація: д. філол. н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Нікітіна Алла Василівна
2. Nikitina Alla V.

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мамчур Лідія Іванівна

2. Mamchur Lidiya I.

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Голуб Ніна Борисівна

2. Holub Nina B.

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Караман Станіслав Олександрович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Караман Станіслав Олександрович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.